

2-3-4 fillérrel akarják emelni a szegedi pékek a kenyér árát.

Hétfőn szakosztályi ülésen határoznak.

(A Délmagyarország munkatársától.) A Délmagyarország pénteki számában beszámolt arról, hogy a szegedi pékek egyszisztémás érdekekre való hivatkozással elhatározták, hogy a kenyér árát felemlik. A pékek arra hivatkoznak, hogy a jelenlegi magas lisztárak és munkadíjak mellett ráfizetéssel dolgoznak. Azt is hangoztatják, hogy az üzletel rendelkező pékek és a piaci kenyérrusok egymásután adják vissza iparigazolványaikat, mert nem tudnak prosperálni.

A kenyér árának tervezett felemelése nemcsak a nyilvánosság, a fogyasztók körében, hanem a pékek között is nagy vitát provokált. Az első értekezleten elhatározták a

pékek, hogy bizottságot küldenek ki a teendők megbeszélése céljából. A kiküldött bizottság pénteken délután ült össze első alkalommal. Az értekezlet kimondta, hogy a kenyér árát 2-3-4 fillérrel fogják emelni. Valószínűnek tartják azonban, hogy az iparosok nem teljes mértékben honorálják az értekezlet határozatát, amiért is hétfő délután négy órára szakosztályi ülést hívnak össze, hogy itt is ismertessék az áremelési mozgalom indokait és részleteit. Szó van arról is, hogy egy állandó bizottságot fogják kiküldeni, amely dönteni fog a pékek között felmerült vitás kérdésekben.

Márciusban megint kapnak ötvenszázalékos segélyt a városi nyugdíjasok.

(A Délmagyarország munkatársától.) Az a logikátlan méltánytalanság, amely a háború és a forradalmak után a nyugdíjas közalkalmazottakat érte, kitűnően tanulmányozható a város státuszában. Egyik ragyogó példája volt a városi nyugdíjasok helyzetének az a beadvány, amelyet az egyik régen nyugalombavonult szenátor terjesztett a tanács és a közgyűlés elé. Az érdemes öreg ur, aki aktív tanácsnok idején, különösen az árvíz alkalmával igen nagy szolgálatokat tett a városnak, negyedszázadig dolgozott és munkája eredményeként havonta alig százkilencven pengő nyugdíjra támadt jogosultsága. Kegydíjat kért a várostól és pártfogói, akik a közgyűlésen szót emeltek érdekében, arra hivatkoztak, hogy az a szenátor, aki ugyanannyi szolgálati idővel ma vonul nyugalomba, háromszor, négyszer annyi nyugdíjat kapna a várostól. A közgyűlés kivételesen teljesítette az öreg nyugdíjas méltányos kérését és megszavazott számára ugyanakkora havi segélyt, mint amennyi a nyugdíja.

Ezzel a határozattal a közgyűlés orvosolt egy igazságtalanságot, azonban orvosolatlan marad száz másik igazságtalanság, mert a város összes régi nyugdíjasai továbbra is csekély töredékét kapják annak a nyugdíjnak, amit munkájukkal és békebeli jó aranykoronaikban befizetett nyugdíjárulékaikkal megszolgáltak.

A város hatósága érzi is ennek a helyzetnek az igazságtalanságát, azonban nem hajlandó a kérdés radikális rendezésére. A hatósági álláspont az, hogy minaddig, amíg az állam nem rendezzi a nyugdíjasok sorsát, addig a város sem rendezheti. A város azért belátóbb az államnál, mert hébe-hóba kiutal ezeknek a

szerecsétnen nyugdíjasoknak valami kis rögtön segítséget. A múlt évben például háromszor kaptak ilyen segélyt, amely megfelelt egy-egy havi nyugdíjuk ötven százalékának, karácsonyra pedig ők is megkapták a százszázalékos segélyt. Így valamivel jobb helyzetben vannak az állami nyugdíjasoknál, mert ez a segély, elosztva az egész évre, körülbelül husz százalékának felel meg. Igaz viszont, hogy alig kapják meg a nyugdíjszabályzatban megállapított nyugdíjuknak negyven százalékát.

A városi nyugdíjasok népes deputációja kereste fel pénteken délelőtt dr. Pálly József ny. árvaszéki elnök vezetésével a polgármestert. A nyugdíjasok nevében Pálly azt kérte a polgármestertől, hogy az idén is folyósítsa megfelelő rendkívüli segítséget a nyugdíjasoknak. A kérelmet írásban is benyújtotta.

A polgármester válaszában kijelentette, hogy teljes mértékben méltányolja azt az igazságtalan helyzetet, amelyben a régi nyugdíjasok vannak, a város azonban csak akkor rendezheti ezt a kérdést, ha az állam is rendezi, mert kormányrendeletek húzták meg a lehetőségek határait. Sajnálattal jelentette ki, hogy a város ebben a hónapban nem adhat segélyt a nyugdíjasoknak, azonban márciusban feltétlenül kapnak ismét ötven százalékot, ha ugyan addig nem történik valami generális kormányintézkedés, amely végleges orvoslást jelent.

A nyugdíjasok megnyugvással vették tudomásul a polgármester ígéretét, mert hiszen Bud János pénzügyminiszter csütörtöki expozéjából meggyőződhetek arról, hogy belátható időn belül nem igen számíthatnak helyzetük végleges szanálására.

A házi kezelés mai rendszere elidegeníti a közönséget a színháztól — állapították meg a szinügyi bizottság ülésén.

Kifogások, támadások a csonka társulat miatt a házi kezeléses színház ellen.

(A Délmagyarország munkatársától.) A város tanácsa utánozhatatlan hétvágással megoldotta a színház állandósult válságát. A publikum ugyan nem jár a leszanált kultúrintézménybe, a színház műsorának ugyan erős kriptaszaga van, de azért virul a házi kezelés. Most házilag kezelik a színház napról-napra fokozódó deficitjét.

Amikor mindez szépen elrendeződött úgy, hogy emberi erővel már változtatni sem lehet rajta, a város urainak eszükbe jutott, hogy létezik

valami szinügyi bizottság

is, amely még nem szankcionálta ezeket a változtatásokat. Péntek délutánra összehívták tehát az érdemes bizottságot. Az ülés elég szabálytalan időben, háromnegyed hat órakor kezdődött a város háza tanácstermében. Előzőleg nagy gondot okozott az elnöklés kérdésének megoldása. A szinügyi bizottság elnöke ugyanis dr. Gaál Endre kultúr tanácsnok, akit teljesen kikapcsoltak a szinügyek intézéséből. A kultúr tanácsnok ilyen körülmények között természetesen nem szívesen vállalkozott arra, hogy a pénteki ülésen is betöltse tisztségét. Előkereste a szabályrendeletet, amely szerint a közgyűlés minden albizottságának a polgármester az elnöke. Ezen az alapon azután azt kívánta, hogy az ülésen

a polgármester elnököljön.

A polgármesternek azonban más elfoglaltsága volt és így nem vállalta az elnöki tisztséget, a melyre akarva-akaratlanul, még is csak Gaál Endrének kellett vállalkoznia.

Az ülésen szép számmal jelentek meg a bizottság tagjai. Fodor Jenő tanácsnok, a házi kezelésű színház intenzusa ismertette kimerítő részletességgel a történeteket. Elmondotta, hogy a tanács és a szinügyi bizottság utolsó együttes ülésén hozott határozata értelmében megkísérelték a színház szanálását. Sem a létszámcsoökkentés, sem a gázsiredukció nem sikerült, a konzorciumot sem vállalták a színészek, így került sor a harmadik megoldásra, a színház bezárására, illetve

a házi kezelésre.

Faragó Ödön február elsején bejelentette, hogy nem tudja kifizetni a színészeket, lemond a színházról és azt a város rendelkezésére bocsátja. A város tanácsa ezt a bejelentést tudomásul vette, Faragó terhére kifizette a színészek járandóságait, kifizette a végkielégítést azoknak a színészeknek, akik hajlandóan nyilatkoztak a távozásra, köztük három olyan színész is, akik nem akarták azt elfogadni, de nélkülözhetőeknek bizonyultak. Mivel nem fogadták el a pénzt, a város a végkielégítésüket bírói letétbe helyezte.

Elmondotta ezután Fodor Jenő, hogy a társulat megmaradt tagjaival új szerződést kötött a város. A havi rezszi 69 millió koronával kevesebb, most, mint volt Faragó igazgatása alatt. Bejelentette végül, hogy a változásokat közölte a kultuszminisztériummal. A városnak játszási engedélyre nincsen szüksége, a kultuszminiszter a házi kezelést örömmel veszi tudomásul és hozzájárul ahhoz is, hogy a szegedi szintársulat

a nyáron

Faragó Ödön vezetésével konzorciummá alakuljon át és úgy menjen át Hódmezővásárhelyre.

Dr. Szeless József megkérdezte ezután Fodor Jenőtől, hogy miért fizette ki a város a január 15-től február 1-ig járó gázsikat és mi történt azzal a pénzzel, ami ez alatt a két hét alatt befolyt Faragó pénztárába.

Fodor Jenő kijelentette, hogy a gázsikat Faragó terhére fizette ki a város, de felhasználta a kifizetések a színház pénztárában talált összeget is, ami nagyon jelentéktelen volt, mert a színház átlagos napi bevétele ebben az időben alig haladta meg a kilencmillió koronát. Elmondotta azt is, hogy Faragó Ödön színházi felszerelése tulajdonképpen a városé, de Faragó lesz ismét, ha 1928. november elsejéig kifizeli a városnál lévő tartozásait.

Ezután Wimmer Fülöp szólalt fel. Megállapította, hogy a házi kezelésbe vett színház most

még rosszabbul megy,

mint azelőtt. Tiltakozik az ellen, hogy a város, mint színházkezelő, végleg lemondott az operaelőadásokról, amelyeknek mindig volt közönsége. Hibáztatja, hogy a szanálás során az egész operae gyűttest elbocsátották és ezzel lehetetlenné tették az operai előadásokat.

— Manapság, amikor a világon az operett uralkodik — folytatta Wimmer —, a szegedi színháznak nincs énekes bonvivánja és tulajdonképpen nincs primadonnája sem. Ilyen körülmények között nem lehet csudálkozni azon, ha a közönség teljesen elidegenedik a színháztól. A mai szintársulat megközelítőleg sem üti meg azt a mértéket, amelyet ez a város joggal megkövetelhet.

Fodor Jenő:

Ez átmeneti állapot.

A helyzet az, hogy a szegedi színház nem bírja el a teljes opera-ansamblét.

Faragó Ödön: Minden operaelőadásra ráfizettünk.

Dr. Gaál Endre: Faragó Ödön a szezon elején kijelentette, hogy társulatát nem tartja megfelelőnek a szegedi színház számára. A szinigazgató azért kap a várostól szubvenციót, hogy tartson operae gyűttest és tartson operaelőadásokat. Sajnálattal volna, ha most, az új színházi rendszer alatt

megszűnne az operakultusz Szegeden,

amelyet hosszú évtizedek céltudatos munkája teremtetett meg. Miután a város tanácsa a színház művészeti vezetését Faragó Ödönre bízta, felkérem, nyilatkozzék, mi a programja művészi téren?

Faragó Ödön

erre a felszólításra elmondja, hogy amikor átvette a színházat, a társulatnak három-négy operae nekes tagja volt, de az ansamblé nem volt teljes. Nem volt tenoristája, sem koloratur énekesnője a színháznak. A közönséget ez az ansamblé nem érdekelte. Ezért kellett minden operához vendéget hívni, ami aztán nagyon drágává tette ezeket az előadásokat. Minden operaelőadásra tizenöt-huszmillió korona volt a ráfizetés.

Wimmer Fülöp: Ezek nem tények!

Faragó Ödön: Nem rajtunk mult, hogy az operae nekesek eltávoztak Szegedről. Ők maguk ragaszkodtak ahhoz, hogy eltávozhassanak.

Fodor Jenő: Ki kellett volna válogatni a társulatnak azokat a tagjait, akikre szükség van és ezeket nem lett volna szabad elengedni.

Faragó Ödön: Szeptembertől kezdve lesz jó társulat, ezt garantálom, ha én leszek még a színház művezetője. Eppen ezért szükséges lenne, hogy még ebben a hónapban megkapjam a felhatalmazást

a jövő szezonra

való szervezkedésre. Ha a szervezkedést nem kezdem meg márciusban, akkor ismét elkésünk.

A mostani szezonban művészi célok már nem lehetnek.

Egyetlen lehetséges cél az, hogy minél több jövedelme legyen a színháznak. A baj az, hogy Szegeden mindenki szinigazgató, — csak a szinigazgató nem az.

Dr. Csengeri János egyetemi tanár, a szinügyi bizottság tiszteletbeli tagja, kérdést intézett ezután Fodor Jenőhöz, hogy mi lesz az ifjúsági előadásokkal?

Fodor Jenő válaszában elmondotta, hogy a szinügyi bizottság ülése előtt volt éppen ebben az ügyben értekezlet, amelyen részt vett a tanterületi főigazgató, a tanfelügyelő és az iskolák igazgatói, illetve kiküldött tanárai. Elhatározták, hogy egy öt tagú bizottságot küldenek ki, amely